

BASIN BÜLTENİ

24 Eylül 2021

Aracı Kurumların Hisse Senedi İşlem Hacmi Yılın İlk Yarısında 7,8 trilyon lira Oldu

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından açıklanan aracı kurumların 2021 yılı altı aylık verilerine göre, hisse senedi piyasası işlem hacmi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 68 artarak 7,8 trilyon liraya yükseldi.

Hisse senedi işlem hacimleri, ilk çeyrekte yaşanan rekor artışın etkisiyle bu yılın ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre, yüzde 68 oranında arttı. Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), tarafından açıklanan aracı kurumların 2021 yılı altı aylık verilerine göre, 2020 yılının ilk yarısında 4,6 trilyon lira olan hisse senedi işlem hacimleri, bu yılın ilk yarısında 7,8 trilyon liraya yükseldi. TSPB verileri, bu yılın ilk yarısında sabit getirili menkul kıymet ve repo haricinde tüm piyasalarda işlem hacimlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını da ortaya koydu.

Hisse senedi işlem hacminin yüzde 65'ini yerli bireysel yatırımcılar gerçekleştirdi

TSPB verilerine göre, hisse senedi işlem hacmindeki artışta en büyük etken, yerli bireysel yatırımcıların gerçekleştirdiği işlemler oldu. Geçen yılın ilk yarısında 3,2 trilyon lira olan yerli bireysel yatırımcıların hisse senedi işlem hacimleri, yüzde 59 artarak bu yılın ilk yarısında 5 trilyon liraya çıktı. Bu artışla 2020 yılının ilk yarısında 7,8 trilyon lira olan hisse senedi işlem hacminin yüzde 65'i yerli bireysel yatırımcılar tarafından gerçekleştirildi. TSPB verileri, bu yılın ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre hisse senedi işlem hacimindeki artışta, yerli bireysel yatırımcıların yanı sıra yurtdışı kurumların gerçekleştirdiği işlemlerin de önemli payı olduğunu gösterdi. Verilere göre, geçen yılın ilk yarısında 1 trilyon lira olan yurtdışı kurumların hisse senedi işlem hacmi de 2 kat artarak bu yılın ilk yarısında 2 trilyon liraya çıktı. Bu yılın ilk yarısı itibarıyla, hisse senedi işlem hacminin yüzde 74,4'ü yerli yatırımcılar, yüzde 25,6'sı ise yabancı yatırımcılar tarafından gerçekleştirildi.

TSPB verilerine çeyrekler bazında bakıldığında ise geçen yılın ilk çeyreğinden itibaren artışa geçen ve bu yılın ilk çeyreğinde rekor düzeye ulaşan Türkiye sermaye piyasası işlem hacimleri, yılın ikinci çeyreğinde Borsa İstanbul'da yaşanan düşüşe paralel azalan yerli yatırımcı ilgisinin de etkisiyle, repo ve opsiyon işlemleri haricinde düşüşe geçti. Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından açıklanan aracı kurumların 2021 yılı altı aylık verilerine göre, yılın ilk çeyreğinde 5,2 trilyon lira olan hisse senedi işlem hacimleri, yılın ikinci çeyreğinde yüzde 50 düşerek 2,6 trilyon liraya geriledi.

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

İnternetin payı yüzde 57,4'e çıktı

TSPB tarafından aracı kurumlardan derlenen veriler, teknolojik gelişmelerin etkisiyle son yıllarda sermaye piyasalarında iş modellerinin önemli oranda değiştiğini gösteriyor. Verilere göre, aracı kurumların şube ve irtibat bürosu sayıları artsa da pandemi nedeniyle yaşanan kapanmalar ve internet kanalına artan ilgi nedeniyle hisse senedi işlem hacminde internet ve doğrudan piyasa erişimi kanallarının payı yükseldi.

TSPB verileri, 2021 yılının ilk 6 ayında gerçekleştirilen hisse senedi işlem hacminin yüzde 57,4'ünün internet üzerinden gerçekleştirildiğini ortaya koydu. 2021 yılının ilk yarısında doğrudan piyasa erişimi kanalının hisse senedi toplam işlem hacmindeki payı ise yüzde 12,7 oldu.

Kredili işlemlerde artış sürüyor

Yatırımcı ilgisi nedeniyle geçen yılın ikinci çeyreğinden itibaren artışa geçen, aracı kurumların müşterilerine hisse senedi işlemleri için kullandığı krediler, 2021 yılının ikinci çeyreğinde de büyümeye devam etti. TSPB verilerine göre, Haziran 2020'de 4,3 milyar lira olan yatırımcıların kullandığı kredi hacmi, yüzde 97 artarak bu yıl Haziran ayı sonu itibarıyla 8.5 milyar liraya çıktı. Kredi kullanan yatırımcı sayısı ise aynı dönemde hisse senedi yatırımcı sayılarındaki artışa paralel olarak yüzde 73 oranında artarak 29 bin kişiye yaklaştı.

Halka arzda rekor kırıldı

Artan yatırımcı ilgisi ile birlikte bu yılın ilk yarısında şirketler halka arza yoğun ilgi gösterdi. Verilere göre, bu yılın ilk yarısında 23 şirket, 11,4 milyar lira büyüklüğünde halka arz gerçekleştirdi. Halka arz edilen şirket sayısı 2012'den bu yana kaydedilen en yüksek seviyeye işaret ediyor.

TSPB verilerine göre, 2021'in ilk yarısında halka arzların yanı sıra 667 adet özel sektör tahvil-bono ihracı gerçekleştirildi. Tahvil-bono ihraçları ile özel sektörün sermaye piyasalarından sağladığı toplam kaynak ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15 artışla 131 milyar TL oldu.

Çalışan sayısı 6 bini aştı

Geçen yılın üçüncü çeyreğinden itibaren sermaye piyasalarına olan yerli yatırımcı ilgisiyle artışa geçen aracı kurum çalışan sayısındaki artış, hızı yavaşlasa da yılın ikinci çeyreğinde de devam etti. TSPB verilerine göre, geçen yıl sonunda 5 bin 533 olan sektördeki çalışan sayısı, bu yılın ilk yarısında 545 kişi artarak 6 bin 78 kişi oldu. Sektörde kadın çalışanların oranı ise yüzde 43'e çıktı.

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği verilerine göre, bu yılın ilk yarısı itibarıyla Türkiye'de aracı kurumların şube ve irtibat bürolarının sayısı artmaya devam etti. 2020 yılı sonu itibarıyla 278 olan aracı kurum şube sayısı, bu yılın ilk yarısı itibarıyla 295'e yükseldi. Daha çok tanıtım faaliyetlerinin yürütüldüğü irtibat bürosu sayısı ise altı ayda 21 adet artarak 116'ya çıktı.

Aracı kurumların gelirleri ikinci çeyrekte düştü

TSPB tarafından derlenen verilere göre, bu yılın ikinci çeyreğinde, işlem hacmindeki düşüşe paralel olarak azalan aracılık gelirlerinin etkisiyle aracı kurumların toplam gelirleri ilk çeyreğe göre yüzde 25 düştü. İkinci çeyrekte yaşanan düşüşe rağmen aracı kurumların altı aylık gelirleri, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 68 artarak 5,7 milyar liraya çıktı. Bu yılın ilk yarısında aracı kurumların toplam giderleri ise personel sayısının artmasına bağlı olarak artan personel giderleri nedeniyle, geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 53 artarak 2,3 milyar lira oldu. Verilere göre, bu yılın ilk çeyreğinde aracılık gelirlerindeki artışa paralel artan faaliyet gelirlerinin etkisiyle aracı kurumların, 2021 yılının ilk yarısında karı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 62 artarak 3 milyar lira oldu.

Aracı Kurumlara İlişkin Özet Veriler	2020/06	2020/12	2021/06	2021/06-2020/06 Değişim
Pay Senedi Hacmi (myr. TL)	4,646	13,109	7,811	68.1%
Yerli Bireylerin Payı	68%	68%	65%	-3.8%
Yabancı Yatırımcıların Payı	21%	22%	26%	4.2%
İnternet Payı	55%	58%	57%	2.7%
Doğrudan Piyasa Erişimi (DMA) Payı	12%	14%	13%	0.3%
Kredili İşlem Bakiyesi (myr. TL)	4,280	6,817	8,452	97.5%
Çalışan Sayısı	5,062	5,533	6,084	9.3%

Şube Sayısı	270	278	295	3.0%
İrtibat Bürosu Sayısı	73	95	116	30.1%
Toplam Gelirler	3,408	8,494	5,727	68.0%
Toplam Giderler	-1,487	-3,481	-2,269	52.6%
Dönem Karı	1,833	4,424	2,966	61.8%

TSPB hakkında:

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketleri ve yatırım ortaklıklarının üye olduğu öz düzenleyici bir meslek kuruluşudur.